

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 Nisan 2025

Özet

Tüketici fiyatları mart ayında yüzde 2,46 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 0,95 puan düşüşle yüzde 38,10 olmuştur. Yıllık enflasyon, gıda ve alkol-tütün gruplarında yükselirken diğer ana gruplarda gerileme kaydetmiştir. Mart ayında gıda grubu öne çıkmış, bu grupta aylık fiyat artışı işlenmemiş gıda alt grubu kaynaklı olarak güçlenmiştir. Bu gelişmede, taze meyve ve sebze belirleyici olurken, ramazan ayının da etkisiyle et fiyatlarında kaydedilen artış dikkat çekmiştir. Enerji grubunda, küresel ham petrol fiyatlarındaki düşüşü takiben akaryakıt fiyatlarında gerçekleşen gerilemenin şebeke suyu tarifelerindeki artışlarla büyük ölçüde dengelenmesi sonucu, fiyatlar yatay seyretmiştir. Temel mal grubunda, giyim ve ayakkabıda sezon indirimlerinin devam etmesiyle fiyatların düştüğü, dayanıklı mallarda fiyat artışlarının ılımlı seyrini koruduğu, ancak diğer temel mallarda bir miktar güçlendiği izlenmiştir. Hizmetler sektöründe aylık enflasyonun alt gruplar genelinde yavaşladığı, ulaştırma hizmetlerinde ise fiyatların gerilediği gözlenmiştir. Üretici fiyatları artışı enerji grubunun etkisiyle bir miktar zayıflamış, yıllık üretici enflasyonundaki düşüş eğilimi devam etmiştir. Bu görünüm altında, mevsimsel düzeltilmiş veriler, C endeksi aylık artışında ve medyan enflasyonda yatay seyre, diğer ana eğilim göstergelerinde gerilemeye işaret etmiştir. Tüm göstergeler birlikte değerlendirildiğinde, mart ayında enflasyonun ana eğiliminin yavaşladığı gözlenmiştir.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Değerlendirmeler

Mart ayında tüketici fiyatları yüzde 2,46 oranında yükselmiş ve yıllık enflasyon 0,95 puan azalarak yüzde 38,10 seviyesine gerilemiştir (Grafik 1). B ve C endekslerinin yıllık değişim oranları sırasıyla 2,48 ve 2,79 puan azalarak yüzde 36,99 ve yüzde 37,42 olarak gerçekleşmiştir (Tablo 1).

Yıllık tüketici enflasyonuna katkılar incelendiğinde gıda ve alkol-tütün-altın gruplarının katkıları bir önceki aya kıyasla sırasıyla 0,54 ve 0,37 puan artarken; hizmet, temel mallar ve enerji gruplarının katkıları sırasıyla 0,87, 0,70 ve 0,29 puan azalmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış verilerle, tüketici fiyatlarındaki aylık artışın işlenmemiş gıda kaynaklı olarak bir önceki aya kıyasla yükseldiği gözlenmiştir (Grafik 2). Aylık artışlar bir önceki aya kıyasla B endeksinde zayıflarken C'de yatay seyretmiştir (Grafik 3). Fiyat artışları, B endeksini oluşturan gruplardan temel mallarda yükselirken, hizmet ve özellikle işlenmiş gıdada belirgin olmak üzere yavaşlamıştır (Grafik 4). TCMB bünyesinde takip edilen göstergeler, mart ayında enflasyonun ana eğiliminde düşüşe işaret etmiştir (Grafik 5 ve 6).

Hizmet fiyat artışı mart ayında yüzde 1,96 ile zayıflama eğilimini devam ettirmiş, grup yıllık enflasyonu 3,44 puan düşüşle yüzde 56,34 olarak gerçekleşmiştir. Yıllık hizmet enflasyonu, tüm alt gruplarda gerilemiştir (Grafik 7). Mart ayında kira enflasyonu sözleşme yenileme oranındaki düşüşün de etkisiyle bir önceki aya kıyasla yavaşlamakla birlikte, yüzde 3,39'luk seviyesi ile hizmetler içinde öne çıkmıştır. Diğer hizmetler alt grubunda, özel okul ücret gelişmelerine istinaden yılın başından itibaren yüksek aylık artışlar kaydeden eğitim hizmetlerinde enflasyon mart ayında bir miktar güç kaybetmiştir. Lokanta-otel grubu aylık enflasyonu hem yiyecek hem de konaklama hizmetleri kaynaklı olarak önceki aya kıyasla zayıflamıştır. Haberleşme aylık enflasyonu yüzde 0,55 olmuş, önceki aya göre belirgin oranda yavaşlaması dikkat çekmiştir. Mart ayında ulaştırma hizmetleri fiyatları havayolu ve karayolu ile şehirlerarası taşımacılık alt kalemlerine bağlı olarak yüzde 0,29 oranında düşmüştür.

Temel mal grubu yıllık enflasyonu 2,32 puanlık düşüşle yüzde 19,39 oranında gerçekleşmiştir (Grafik 8). Yıllık enflasyon giyim ve ayakkabı grubunda belirgin olmak üzere tüm alt gruplarda gerilemiştir. Bu dönemde, dayanıklı mal (altın hariç) fiyatları yüzde 1,63 ile ılımlı bir şekilde yükselmiş, alt grup yıllık enflasyonu yüzde 17,95'e gerilemiştir. Mart ayında beyaz eşya ve mobilya fiyatlarındaki artışlar bir önceki aya kıyasla, sırasıyla yüzde 2,84 ve yüzde 2,61 ile bir miktar güçlenirken, otomobil fiyat artışı yüzde 1,41 ile daha ılımlı seyretmiştir. Giyim ve ayakkabı alt grubu fiyatları mart ayında yüzde 2,59 oranında gerilemiştir. Bu gelişmede ay boyunca gerçekleşen sezon indirimlerinin etkili olduğu görülmüştür. Diğer temel mallar alt grubunda ise fiyatlar yüzde 2,09 oranında yükselerek önceki aya kıyasla güç kazanmıştır.

Enerji fiyatları mart ayında yatay seyretmiş, grup yıllık enflasyonu 1,94 puan düşerek yüzde 41,98 olmuştur (Grafik 9). Akaryakıt fiyatları, ABD doları cinsinden uluslararası enerji fiyatlarının katkısıyla yüzde 1,96 oranında gerilerken, elektrik fiyatları ise son kaynak tedarik tarifesi çerçevesinde aylık yüzde 0,69 oranında düşmüştür. Diğer taraftan, bu dönemde şebeke suyu fiyatları aylık yüzde 2,23 oranında yükselmiştir.

Mart ayında, gıda ve alkolsüz içecekler grubu fiyatları yüzde 4,94 oranında yükselmiş, bu grupta yıllık enflasyon 2,01 puan artışla yüzde 37,12 oranında gerçekleşmiştir (Grafik 9). Yıllık enflasyon, işlenmemiş gıda grubunda 5,82 puan yükselerek yüzde 39,57, işlenmiş gıdada ise 1,11 puan düşüşle yüzde 34,96 olmuştur (Grafik 10). Bu dönemde, aylık gıda enflasyonunu işlenmemiş gıda fiyatlarındaki belirgin artış (yüzde 10,17) sürüklemiştir. Olumsuz hava koşullarını takiben taze meyve sebze fiyatlarında yüzde 16,03 ile önemli bir aylık artış görülmüştür. Kırmızı et fiyatlarında büyük ölçüde ramazan ayına bağlı etkilerle artış (yüzde 6,21) izlenirken, yumurta fiyatlarındaki artışta (yüzde 8,55) ramazan ayına ek olarak dış ticaret kaynaklı etkiler de hissedilmiştir. Diğer taraftan, bu dönemde işlenmiş gıda fiyatları yüzde 0,57 ile son iki ayın ardından sınırlı bir artış kaydetmiştir.

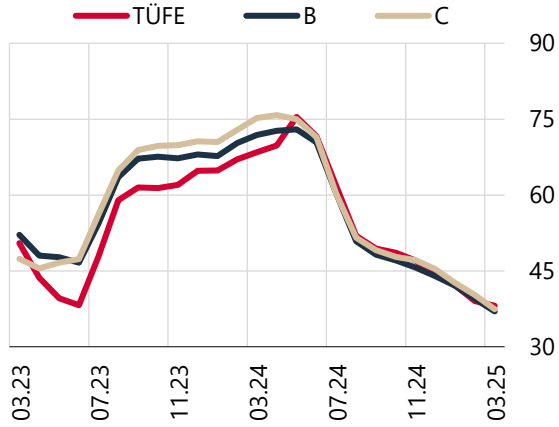
Alkollü içecekler ve tütün grubunda fiyatlar, tütün ürünlerine bağlı olarak mart ayında yüzde 9,96 oranında yükselmiştir. Bu artış, ocak ayındaki maktu vergi güncellemesinin beraberinde getirdiği gecikmeli etkilerin yanında üretici firma kaynaklı olarak gerçekleşmiştir.

Yurt içi üretici fiyatları mart ayında yüzde 1,88 oranında artmış, yıllık enflasyon 1,71 puan düşerek yüzde 23,50'ye gerilemiştir (Grafik 11 ve Tablo 2). Bu dönemde ana sanayi grupları itibarıyla; sermaye, ara malı, dayanıksız ve dayanıklı tüketim malı gruplarındaki fiyat artışı sırasıyla yüzde 2,53, yüzde 2,28, yüzde 2,26 ve yüzde 2,19 olurken, enerji fiyatları yüzde 1,17 oranında düşüş kaydetmiştir (Grafik 12). Aylık fiyat gelişmeleri sektörler bazında incelendiğinde; tütün ürünleri, metal cevherleri, ağaç ve mantar ürünleri ile diğer mamul eşyalar fiyat artışlarıyla öne çıkan alt gruplar olmuştur.

Grafik ve Tablolar

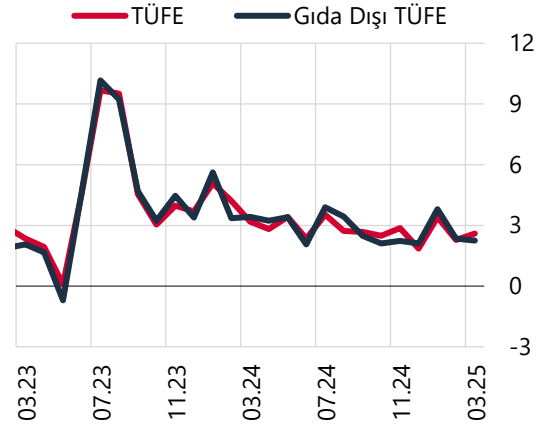
Grafik 1: TÜFE, B ve C

(Yıllık % Değişim)

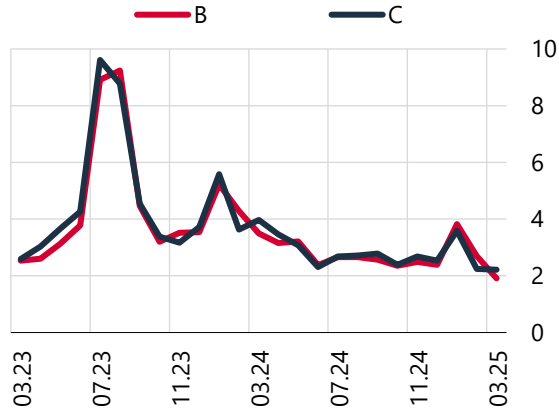
Grafik 2: TÜFE ve Gıda Dışı TÜFE

(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

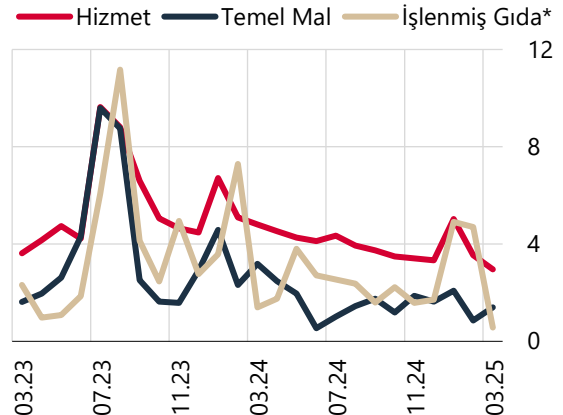
Grafik 3: B ve C Endeksi

(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

Grafik 4: B Endeksinin Ana Bileşenleri

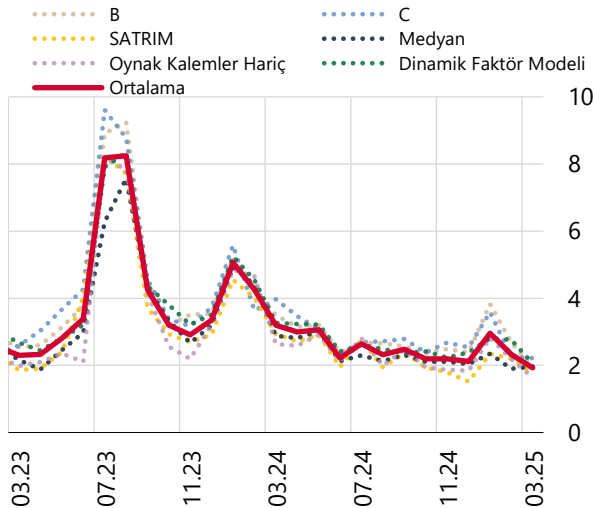
(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

* İşlenmiş gıda grubunda istatistiksel olarak anlamlı bir mevsimsel etki bulunamadığı için, ilgili veri grafikte mevsimsel etkilerden arındırılmadan sunulmuştur.

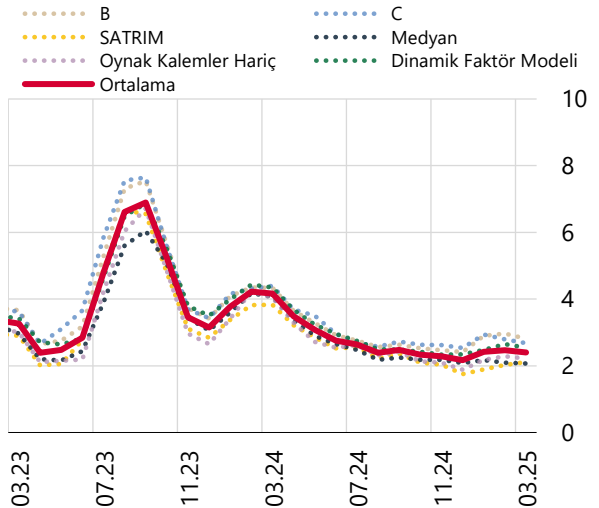
Grafik 5: Ana Eğilim Göstergeleri

(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

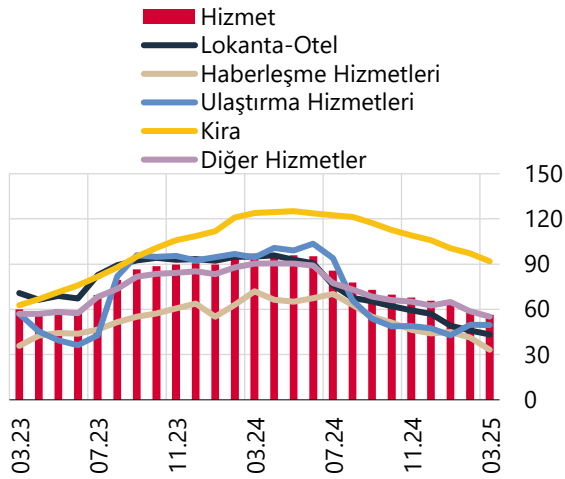
Grafik 6: Ana Eğilim Göstergeleri

(Mev. Ar., Aylık % Değişim, 3 Aylık Ortalama)

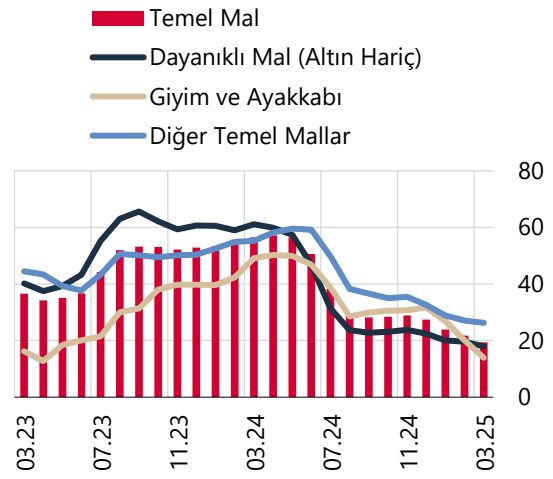

Grafik 7: Hizmetler

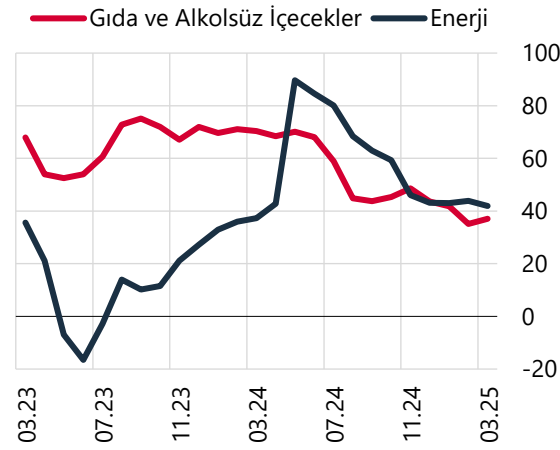
(Yıllık % Değişim)

Grafik 8: Temel Mallar

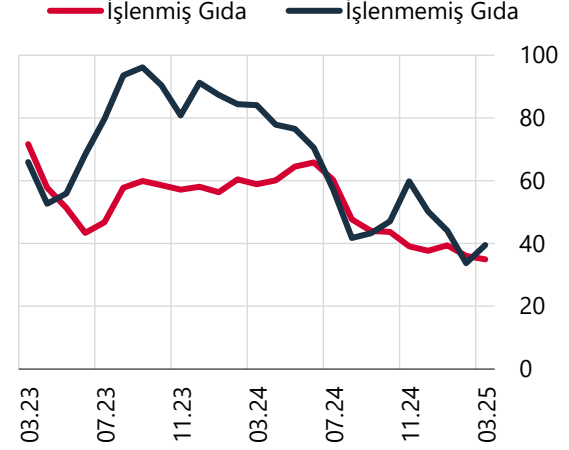
(Yıllık % Değişim)

Grafik 9: Gıda ve Enerji

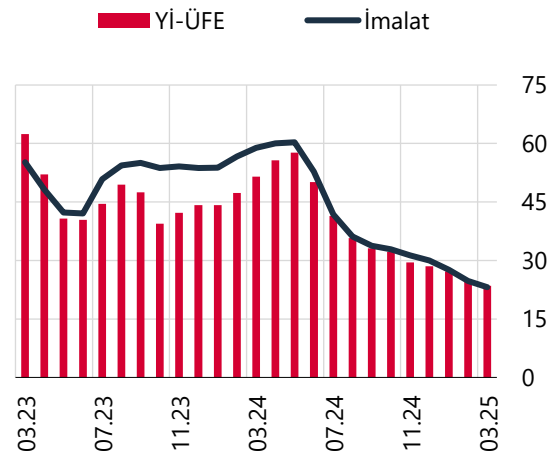
(Yıllık % Değişim)

Grafik 10: İşlenmiş ve İşlenmemiş Gıda

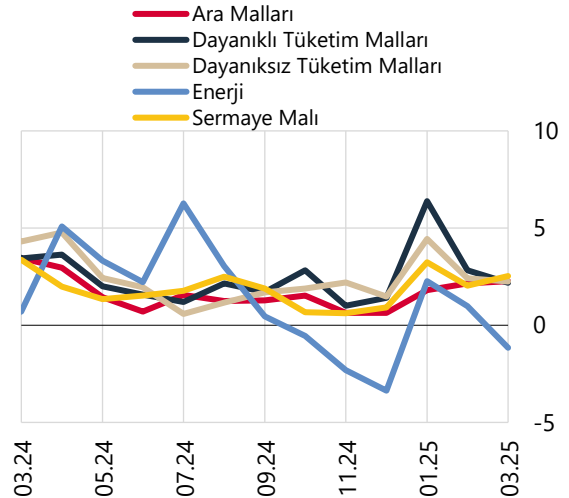
(Yıllık % Değişim)

Grafik 11: Yi-ÜFE ve İmalat

(Yıllık % Değişim)

Grafik 12: Yi-ÜFE Ana Sanayi Grupları

(Aylık % Değişim)

Tablo 1: TÜFE ve Alt Kalemler (% Değişim)

	Aylık		Yıllık	
	Mar.25	Mar.24	Mar.25	Mar.24
TÜFE	2,46	3,16	38,10	68,50
1. Mallar	2,71	2,73	30,50	58,17
Enerji	0,03	1,39	41,98	37,32
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	4,94	3,40	37,12	70,41
İşlenmemiş Gıda	10,17	5,57	39,57	84,14
Taze Meyve-Sebze	16,03	0,57	62,46	82,67
Diğer İşlenmemiş	5,98	8,92	25,47	85,02
İşlenmiş Gıda	0,57	1,39	34,96	58,97
Ekmek ve Tahıllar	0,18	0,95	44,05	58,80
Diğer İşlenmiş	0,77	1,60	30,73	59,02
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	1,84	2,65	22,19	57,59
Temel Mallar	0,89	2,85	19,39	56,46
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	1,63	3,04	17,95	61,11
Giyim ve Ayakkabı (*)	-2,59	2,61	13,99	49,12
Diğer Temel Mallar	2,09	2,72	26,27	55,25
Alkollü İçecekler ve Tütün	9,96	-0,02	46,74	62,98
Altın	1,33	10,37	27,79	84,78
2. Hizmetler	1,96	4,20	56,34	96,48
Kira	3,39	6,33	91,77	123,95
Lokanta ve Oteller	2,15	3,95	43,38	94,97
Ulaştırma Hizmetleri	-0,29	-0,17	49,64	94,41
Haberleşme Hizmetleri	0,55	6,63	33,22	71,99
Diğer Hizmetler	1,83	4,11	55,20	90,41
3. Temel Göstergeler				
B - İşlenmemiş Gıda Ürünleri, Enerji, Alkollü İçkiler ve Tütün ile Altın Hariç TÜFE	1,30	3,14	36,99	71,89
C - Enerji, Gıda ve Alkolsüz İçecekler, Alkollü İçkiler ile Tütün Ürünleri ve Altın Hariç TÜFE	1,46	3,52	37,42	75,21
D - İşlenmemiş Gıda, Alkollü İçecekler ve Tütün Ürünleri Hariç TÜFE	1,15	2,95	37,57	66,58
F - Yönetilen-Yönlendirilen Fiyatlar Hariç TÜFE	2,39	3,61	35,30	74,44

Kaynak: TÜİK.

* Giyim hizmetlerini içermemekte olup, sadece malları kapsamaktadır.

Tablo 2: Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (% Değişim)

	Ağırlık (%)	Mart 2025		Mart 2024	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100	1,88	23,50	3,29	51,47
Madencilik	3,43	1,52	30,89	3,35	71,19
İmalat	88,09	2,12	23,14	3,46	58,92
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	85,41	2,29	24,16	3,67	58,47
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	77,29	2,32	26,21	3,63	59,40
Elektrik, Gaz Üretimi ve Dağıtım	7,80	-0,87	21,15	1,43	-18,92
Su Temini	0,68	2,92	58,02	2,64	66,23
Ana Sanayi Kollarına Göre Yİ-ÜFE					
Ara Malı		2,28	19,78	3,45	53,84
Dayanıklı Tüketim Malları		2,19	32,91	3,43	63,73
Dayanıklı Tüketim Malları (Mücevherat Hariç)		1,60	30,49	2,50	62,53
Dayanısız Tüketim Malları		2,26	30,89	4,31	64,44
Sermaye Malı		2,53	23,14	3,37	68,11
Enerji		-1,17	16,98	0,70	11,55

Kaynak: TÜİK.